

ترجمہ
گلشنِ شیخ بہائی (۵)

ادبی، تاریخی، فقہی، تفسیری، کلامی و...

مؤلف: مرحوم شیخ بہائی (۵)

مترجم: علی اکبر میرزائی

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ ق.

[کشکول، فارسی]

کشکول شیخ بهائی / مترجم علی اکبر میرزایی. - قم: علویان، ۱۳۸۹

ISBN: 978 - 600 - 6204 - 03 - 1

۸۰۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس فیا

۱. مسائل متفرقه ۲. ادبیات فارسی - مجموعه ها ۳. ادبیات عربی - مجموعه ها.

الف. میرزایی، علی اکبر مترجم. ب. عنوان: کشکول. فارسی

۸۵۰/۸۰۴

۵۰۴۱ ک ۹ ش ۱۰۶/۵۱

ک ۹۱۳ ش

۱۳۸۹

انتشارات علویان

مرکز پخش:

تلفن: ۷۸۳۷۶۶۳ - ۰۲۵۱ - ۷۸۳۱۹۹۹ - ۰۲۵۱

همراه: ۰۹۱۲۲۵۱۹۶۸۱

کشکول شیخ بهائی

شیخ بهائی (ادبی - تاریخی - فقهی، تفسیری و کلامی)

تألیف: مرحوم شیخ بهائی (ره)

ترجمه: استاد علی اکبر میرزایی

نوبت چاپ: اول

قطع و تعداد صفحات: وزیری ۶۰/۸ ص

تیراژ: ۲۵۰۰ نسخه

سال چاپ: بهار ۱۳۹۰

چاپ: امیران

صحافی: جوانان

ناظر چاپ: علوی

بهاء: ۸۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978 - 600 - 6204 - 03 - 1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۰۴-۰۳-۱

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

هرگونه کپی برداری و عکسبرداری با اجازه کتبی فقط از طرف ناشر مقدور میباشد.

❖ فهرست مطالب ❖

مختصری از زندگینامه‌ی شیخ بهایی رحمته الله علیه ۲۷	شعری از مولوی ۴۷
مقدمه مترجم ۳۱	کلامی از انس با خدا ۴۸
مقدمه مؤلف ۳۳	شعری از عطار ۴۸
نکته تفسیری ۳۷	سه نکته عارفانه ۴۹
داستانی از یک عارف ۳۸	نصیحتی پسندیده ۵۰
سه داستان، سه پیام ۳۸	گمنام زندگی کردن ۵۰
سفارش رسول خدا به معاذین جیل ۳۹	سرگذشت همسر امام حسین علیه السلام ۵۰
احساس ریا ۴۰	شعری از ابن جوزی ۵۱
سخنان حکمت‌آمیز ۴۱	عذرخواهی ۵۱
دو رسم کهنه در هند ۴۲	با که همراه شوم ۵۱
یک نکته اخلاقی ۴۳	سخن پدر ۵۲
شعری از مولوی ۴۳	نکته تفسیری ۵۲
سفارش یک پزشک ۴۵	فایده گوشه‌نشینی ۵۳
شعری از تهامی ۴۵	چشم نابینا ۵۳
سخن بهلول ۴۶	شعر ۵۴
سخن حکمت‌آمیز از یک دیوانه ۴۶	شعر ۵۴
سخنی پرمحتوا ۴۷	چند سخن حکیمانه ۵۵

فهرست مطالب

عدالت ۵۵	اختلاف در معنای عشق ۶۵
پنج نصیحت همیشگی ۵۶	دختری که پسر شد ۶۵
سه گناه پی در پی ۵۶	شعر ۶۶
ایمان، همراه مؤمن ۵۶	سه نکته عرفانی ۶۷
دیدار با خداوند ۵۷	شعری از مولوی ۶۸
نصیحتی از تورات ۵۷	شعر ۶۹
شعری از مولوی ۵۷	تفسیر الحمد لله رب العالمین ۶۹
شعری از عطار ۵۸	عشق در کلام ابن سینا ۷۰
شعری از ابوالعلاهیة ۵۹	حکایت بهرام گور و فرزندش ۷۱
شعری از عاصمی ۶۰	شعری از نظامی ۷۱
شعری از سید رضی؛ ۶۰	شعری از مؤلف، شیخ بهایی ۷۲
شعری از ابن بشام ۶۱	داستانی از کتاب آغانی ۷۲
شعر ۶۱	شعری از صفی حلی ۷۴
شعر ۶۲	شعری از مؤلف، شیخ بهایی به دوستان خود ۷۴
سخنی از افلاطون ۶۲	در مشهد ۷۴
زیبایی و عشق ۶۲	شعری از مؤلف، شیخ بهایی به دوستان خود ۷۴
سخنی حکیمانه از دیوانه ۶۲	در نجف اشرف ۷۵
بی‌شرمی تا کجا ۶۳	شعری از صفی حلی ۷۵
بهترین نگرهبان انسان ۶۴	نکته‌های عالمانه ۷۶

۷۶	شعری از مؤلف، شیخ بهایی به پدر خود	۸۶	سختی عالمانه
۷۷	شعری از مؤلف، شیخ بهایی	۸۶	شعری از سنایی
۷۸	شعری از مؤلف، شیخ بهایی، به هنگام زیارت خانه خدا	۸۷	شعر
۷۸	شعری از مؤلف، شیخ بهایی، به هنگام وزیدن باد تند	۸۷	گنبد شافعی
۷۹	شعری از شبلی	۸۸	شعری از شافعی
۷۹	بیراهن حضرت یوسف	۸۸	شعری از ابوسعید ابوالخیر
۸۰	هفت چیز لذت بخش	۸۸	جایگاه صحرای عرفات و مشعر
۸۰	اشعاری از ناصر خسرو	۸۹	وظیفه شناسی
۸۱	شعری از سیدرضی	۸۹	داستانی عبرت آموز
۸۱	شعر	۸۹	نصیحتی از رسول خدا ﷺ
۸۱	اشعاری از وحشی بافقی	۹۰	راه حل ویرکانه
۸۲	شعر	۹۱	نکته تفسیری
۸۲	شعر	۹۲	فقیری وارسته
۸۳	اشعاری از مؤلف، شیخ بهایی	۹۲	داستان عابد و سگ
۸۳	زمان، شمشیر بران	۹۳	شعر
۸۴	دو نکته تفسیری درباره زنان	۹۵	تعداد اماکن آن روزگار
۸۵	سخنان حکیمانه	۹۶	شعری به هنگام مرگ
		۹۶	شعر
		۹۷	شعر

کتابخانه

شعری از قاسمی ۹۸	شعری از مثنوی ۱۰۷
سخن حق ۹۸	سخنی پیرامون قرائت ابن عامر ۱۰۷
شعر ۹۸	شعر ۱۰۹
نکته تفسیری ۹۹	شعر ۱۰۹
داستان کبک ۱۰۰	شعر ۱۱۰
شعری از مؤلف، شیخ بهایی ۱۰۰	شعر ۱۱۰
و باز شعری از مؤلف ۱۰۱	شعر ۱۱۱
و باز شعری از مؤلف ۱۰۱	تشبیهاتی برای انسان ۱۱۱
شعری از قیراطی ۱۰۲	شعر ۱۱۲
شعری از وحشی بافقی ۱۰۲	شعری از مؤلف، شیخ بهایی ۱۱۳
شعر ۱۰۳	شعر ۱۱۳
شعر ۱۰۳	قاضی بیضاوی کیست؟ ۱۱۳
شعر ۱۰۴	شهادت اعضاء انسان ۱۱۵
شعری به پادشاه و هدیه آن ۱۰۴	شعر ۱۱۵
سخن حکیمانه ۱۰۵	شعری از عطار ۱۱۶
نگاه به دوستی ۱۰۵	چند نکته اخلاقی ۱۱۶
چند سخن از چند حکیم ۱۰۵	شعر ۱۱۷
به باد، دشنام ندهید ۱۰۶	شعری از مؤلف، شیخ بهایی در حجاز ۱۱۷
بخشش به خاطر سخنی حکیمانه ۱۰۶	شعر ۱۱۸

۱۲۹ اختلاف در نور ستارگان	۱۱۹ شعری از عطار
۱۲۹ شعر	۱۲۰ حادثه‌ای عجیب
۱۳۰ شعری از وحشی بافقی	۱۲۰ امید به بهشت
۱۳۰ شعری از نظامی	۱۲۰ شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۱۳۱ شعری از خاقانی	۱۲۱ شعر
۱۳۱ شعر	۱۲۱ مرگ همراه حسرت
۱۳۲ شعری از امیر خسرو	۱۲۲ شعر
۱۳۲ و باز شعری از امیر خسرو	۱۲۳ شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۱۳۳ شعری از خاقانی	۱۲۳ شعر
۱۳۳ و باز شعری از خاقانی	۱۲۳ چند داستان از ابن جوزی
۱۳۳ شعر	۱۲۵ شعری از زمخشری
۱۳۴ شعر	۱۲۵ شعری از فخر رازی
۱۳۴ شعر	۱۲۶ شعر
۱۳۵ شعری از سنایی	۱۲۶ شعری از مثنوی
۱۳۵ شعر	۱۲۷ شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۱۳۵ شعر	۱۲۷ شعر
۱۳۶ پیامبران در قرآن	۱۲۸ شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۱۳۶ چگونه باید نیت عبادت داشت؟	۱۲۸ شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۱۳۷ شعری از مثنوی	۱۲۸ شعری از مؤلف، شیخ بهایی

فهرست مطالب

شعر ۱۳۷	شعر ۱۴۵
شعر ۱۳۷	تلقین بر میت با شعر ۱۴۵
شعری از اوحدی کرمانی ۱۳۸	شعری از مثنوی ۱۴۶
شعری از مؤلف، شیخ بهایی ۱۳۸	شعر ۱۴۶
شعری از اوحدی کرمانی ۱۳۸	شعر ۱۴۶
شعر ۱۳۹	شعر ۱۴۶
شعر ۱۳۹	سخن حکیمانه ۱۴۷
شعری از مثنوی ۱۳۹	شعر ۱۴۷
شعری از جامی ۱۴۰	شعر ۱۴۷
شعری از خاقانی ۱۴۰	شعر ۱۴۷
نکته تفسیری ۱۴۰	حکایت یک زاهد ۱۴۷
شعری از امیر خسرو ۱۴۱	سفارش حضرت سلیمان ۷ ۱۴۸
شعر ۱۴۲	سخن یک پرهیزگار ۱۴۸
شعری از رشید و طواط ۱۴۲	سخن حکیمانه ۱۴۸
شعری از مثنوی ۱۴۳	شعری از باب نصیبی ۱۴۸
شعر ۱۴۳	شعری از نظیری ۱۴۹
شعری از سنایی ۱۴۴	شعری از ترادی گیلانی ۱۴۹
شعری از مثنوی ۱۴۴	شعری از صبری ۱۴۹
شعری از عطار ۱۴۵	شعری از سنایی ۱۴۹

۱۴۹	شعری از شرف بافتی.....	۱۵۴	چند سخن حکیمانه.....
۱۴۹	شعری از عماد فقیه.....	۱۵۴	شعر.....
۱۵۰	شعری از حزنی.....	۱۵۵	شعری از گلخنی.....
۱۵۰	شعری از خان میرزا.....	۱۵۵	شعری از مؤلف، شیخ بهایی.....
۱۵۰	شعری از حسن دهلوی.....	۱۵۵	شعری از سلمان ساوه‌ای.....
۱۵۰	شعری از شریف.....	۱۵۶	شعری از نصیرالدین طوسی.....
۱۵۰	شعری از باب نصیبی.....	۱۵۶	شعری از حسن دهلوی.....
۱۵۱	شعری از شبلی.....	۱۵۶	شعری از ابوسعید ابوالخیر.....
۱۵۱	شعر.....	۱۵۶	ضرب‌المثل‌های آموزنده.....
۱۵۱	شعر.....	۱۵۶	دعای امام سجاد علیه السلام در گریه و طلب توبه
۱۵۱	شعر.....	۱۵۷	از کناهان.....
۱۵۲	شعر.....	۱۶۲	شعری از ابوسعید ابوالخیر.....
۱۵۲	شعری از سعدی.....	۱۶۲	شعری از امیدی بهرانی.....
۱۵۲	شعری از اهلی.....	۱۶۳	شعری از سعدی.....
۱۵۲	شعری از مجیر.....	۱۶۳	داستانی از لیلی و مجنون.....
۱۵۳	شعری از شکیبی.....	۱۶۴	دعای زن بیابان‌نشین.....
۱۵۳	شعری از حسن دهلوی.....	۱۶۴	شعری از سعدی.....
۱۵۳	شعری از صبری.....	۱۶۵	شعری از مثنوی.....
۱۵۳	شعری از یحیی.....	۱۶۶	شعری از عطار.....

فهرست مطالب

۱۷۴ دو داستان عبرت آموز	۱۶۶ شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۱۷۵ سخنی از شیخ اشراق، سهروردی	۱۶۷ شعری از قاسم بیگ‌حالتی
۱۷۶ شناخت خداوند	۱۶۷ شعری از رشید و طواط
۱۷۶ دانش خداوند	۱۶۷ شعری از نظامی
۱۷۷ شعری از ابوسعید ابونصیر	۱۶۸ شعری از میرزا سلمان
۱۷۷ شعری از مثنوی	۱۶۹ شعری از میرزا مخدوم شریفی
۱۷۸ شعری از کمال‌الدین اسماعیل	۱۶۹ شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۱۷۸ شعری از سنایی	۱۶۹ شعری از مثنوی
۱۷۹ نکته‌ای پیرامون توبه	۱۷۰ شعری از امیدی گنابادی
۱۸۰ نکته تفسیری	۱۷۱ شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۱۸۰ نصیحتی از امام موسی کاظم علیه السلام	۱۷۱ شعر
۱۸۱ تعریفی از تصوف	۱۷۲ شعری از امام زین‌العابدین علیه السلام
۱۸۱ تعریف اسم	۱۷۲ سخن جنید
۱۸۱ شعری از مثنوی	۱۷۲ سخن حکیمانه
۱۸۲ شعر	۱۷۳ شعر
۱۸۲ شعری از میراشکی	۱۷۳ شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۱۸۲ شعری از حکیم سنایی	۱۷۳ معنای عشق
۱۸۴ و باز شعری از سنایی	۱۷۴ جایگاه محبت
۱۸۴ شعری از حسن دهلوی	۱۷۴ جواب عالمانه

سخنان حکمت‌آمیز..... ۱۸۵	و باز از دیوان سبحة‌الابرار ۱۹۶
پاسخی زیرکانه..... ۱۸۵	شعری از ابوسعید ابوالخیر..... ۱۹۷
بادبزنی مبارک..... ۱۸۵	شعری از ولی دشت بیاضی..... ۱۹۸
شعری از مؤلف، شیخ بهایی رحمته الله علیه ۱۸۶	شعری از خواجه افضل بیاضی ۱۹۸
شعری از شاه طاهر..... ۱۸۶	شعری از ضیاء‌الدین علی ترکه ۱۹۸
داستانی از خصوصیات عصا..... ۱۸۶	سیری در سخنان امام علی علیه السلام در
شعری از امیرشاهی..... ۱۸۷	نهج‌البلاغه..... ۱۹۹
و باز شعری از امیرشاهی..... ۱۸۷	سخنانی که جا دارد با نور، بر چهره
نکاتی پیرامون بایزید بسطامی..... ۱۸۷	حورنوشت ۲۰۰
نظیر شیخ بهایی رحمته الله علیه پیرامون بایزید	شعر..... ۲۰۳
بسطامی..... ۱۸۹	شعری از حافظ..... ۲۰۴
چگونه اسم پنهان شده را بفهمیم؟... ۱۹۰	شعری از سید فاضل شاه طاهر..... ۲۰۴
شعری از امیرشاهی..... ۱۹۱	سخنی از حضرت عیسی علیه السلام ۲۰۷
سخنان حکمت‌آمیز از افلاطون..... ۱۹۱	شعر..... ۲۰۷
سخن حکمت‌آمیز از سقراط..... ۱۹۱	شعری از مثنوی..... ۲۰۷
سخن حکمت‌آمیز از فیثاغورث..... ۱۹۱	نکته ادبی..... ۲۰۸
محمدبن حنفیه پادشاه روم..... ۱۹۱	شعری از فصیحی..... ۲۰۸
شعری از سعدی..... ۱۹۲	شعری از شاه طاهر دکنی..... ۲۰۹
شعر از دیوان سبحة‌الابرار ۱۹۴	شعری از عبید زاکانی..... ۲۰۹

فهرست مطالب

شعری از مؤلف، شیخ بهایی رحمته الله ۲۰۹	شعری از شیخ ابوسعید ۲۱۹
شعری از مثنوی ۲۱۰	شعری از شوقی ۲۱۹
شعری از مؤلف، شیخ بهایی ۲۱۱	شعر ۲۱۹
شعری از قاسم انوار تبریزی ۲۱۱	شعر ۲۲۰
شعری از علامه حلی رحمته الله ۲۱۲	شعر ۲۲۰
شعری از مؤلف، شیخ بهایی رحمته الله به هنگام زیارت امام رضا علیه السلام ۲۱۲	خواسته‌های زیبا ۲۲۰
شعری از محمّد جامه‌یاف ۲۱۳	سخن حکمت‌آمیز از جالینوس ۲۲۱
شعری از امیر خسرو ۲۱۴	شعری از فیضی ۲۲۱
سخنی حکمت‌آمیز از سقراط ۲۱۴	نکته تفسیری ۲۲۲
شعر ۲۱۴	شعری از مثنوی ۲۲۲
شعر ۲۱۵	شعری از حالتی ۲۲۴
شعری از جامی ۲۱۵	شعری از کاکا قزوینی ۲۲۵
شعری از ابواسحاق صابی ۲۱۵	شعری از گلخنی ۲۲۵
شعری از همایون ۲۱۷	مختصری از زندگنامه انوار تبریزی ۲۲۵
شعری منسوب به امام زین العابدین علیه السلام ۲۱۷	چند سخن حکمت‌آمیز ۲۲۶
شعری از مؤلف، شیخ بهایی ۲۱۸	نکته‌ای کتاب آسمانی ۲۲۶
شعری از حالتی ۲۱۸	شعری از سنایی ۲۲۶
	تقسیم‌بندی روزها ۲۲۶
	به سوی خداوند ۲۲۸

۲۳۸	شعری از مؤلف، شیخ بهایی	۲۳۸	شعری از مثنوی
۲۳۹	شعر	۲۳۹	شعری از مجیر بیلقانی
۲۳۹	شعر از مثنوی	۲۳۹	قسم به غیر خدا
۲۳۹	شعری از عرفی	۲۴۰	نکته‌ای دانستنی
۲۳۰	شعری از مؤلف، شیخ بهایی	۲۴۰	شعری از مثنوی
۲۳۰	سخنی حکیمانه	۲۴۱	شعری دیگر از مثنوی
۲۳۱	شعری از مثنوی	۲۴۳	چند سخن از مؤلف، شیخ بهایی رحمته الله
۲۳۱	شعر	۲۴۸	شعری از عطار
۲۳۱	شعری از مثنوی	۲۴۹	شعری از مؤلف، شیخ بهایی رحمته الله
۲۳۴	تفاوت گریه‌ها	۲۵۰	زندگی‌نامه ابوالحسن خرقانی
۲۳۵	شعری از مثنوی	۲۵۰	شعری از مؤمن حسن یزدی
۲۳۵	شعر	۲۵۱	از خاقانی
۲۳۶	سخن حکمت‌آمیز		چرا سپاس و شکر از خداوند
۲۳۶	شعر	۲۵۱	لازم است؟
	شعری از دیوان منسوب به امام	۲۵۱	نکته حکمت‌آمیز
۲۳۶	علی علیه السلام	۲۵۲	شعری از ابوسعید ابوالخیر
۲۳۷	شعری از شیشتری	۲۵۲	شعری از مؤلف، شیخ بهایی
۲۳۷	شعری از خسرو	۲۵۳	چند سخن عبرت‌آموز
۲۳۸	شعری از واحدی	۲۵۴	شعری از مؤلف، شیخ بهایی

فهرست مطالب

داستانی از حضرت سلیمان علیه السلام ۲۶۷	شعری از عضدالدوله ۲۵۴
چند نکته اخلاقی ۲۶۸	چند سخن حکمت آمیز ۲۵۴
توضیح یک روایت ۲۶۸	شعری از سعدی ۲۵۶
داستانی لطیفه گونه ۲۶۹	شعری از مؤلف، شیخ بهایی ۲۵۶
شعری طولانی از مؤلف، شیخ بهایی رحمته الله علیه ۲۷۰	دو نکته ی ظریف ۲۵۷
سرزنش تحصیل علم و غفلت از عمل ۲۷۴	سخنی از امام صادق علیه السلام پیرامون جایگاه عالم ۲۵۷
شعری پیرامون معاد از مؤلف ۲۷۷	سخن پیامبران ۲۵۸
شعری از مؤلف در اشتیاق عارفان ۲۷۹	سخنی حکمت آمیز ۲۵۸
شعری از مؤلف پیرامون توبه ۲۸۰	سخنانی پیرامون زن ۲۵۹
شعری از خاقانی ۲۸۳	دو سخن از ارسطو ۲۵۹
شعری از پیامی ۲۸۳	شعر ۲۵۹
شعری از بابا طاهر ۲۸۴	سخنی از ابوذر ۲۶۰
شعری از ملا مؤمن حسینی ۲۸۴	مراحل اخلاقی ۲۶۰
شعری از خاقانی ۲۸۴	چند خطبه از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله ۲۶۱
علت گوشه نشینی ۲۸۴	خانه ای در بهشت ۲۶۳
وعد و وعید ۲۸۵	چند سخن از امام علی علیه السلام ۲۶۴
سه پیام حکیمانه ۲۸۵	سخنانی حکیمانه ۲۶۵
شعری از علی نقی کمره ای ۲۸۶	داستانی آموزنده از زبان سگ ۲۶۷

شعری از عرفی شیرازی	۲۸۶	سخنانی پیرامون عید	۳۰۰
خانه بی عیب کجاست؟	۲۸۷	نماز غیر مقبول	۳۰۰
همنشینی با پادشاهان	۲۸۷	سخنان حکمت آمیز	۳۰۱
چند پیام، چند شعر	۲۸۸	شعری از جاراالله زمشخری	۳۰۱
شعری از مؤلف، شیخ بهایی	۲۹۰	شعری از جد شیخ بهایی رحمته الله	۳۰۲
شعری از عرفی	۲۹۱	مطالبی پیرامون خاک کربلا	۳۰۲
چند سخن حکمت آمیز	۲۹۱	سخنانی از معصومین علیهم السلام	۳۰۳
شعر	۲۹۲	چند سخن از بزرگان	۳۰۵
شعری از مولانا داعی	۲۹۲	شعری از نظامی	۳۰۵
شعری از عطار	۲۹۲	شعری از مولوی	۳۰۶
شعر	۲۹۲	عظمت امام علی علیه السلام و اعتراف معاویه	۳۰۶
تفسیر قرآن با شعر	۲۹۳	داستان انگشتر طلا	۳۰۷
چند سخن از امام علی علیه السلام	۲۹۳	شعر	۳۰۷
چند سخن حکیمانه	۲۹۴	سخنانی از معصومین علیهم السلام	۳۰۸
ضمانت امام موسی کاظم علیه السلام	۲۹۶	شعر از مولوی	۳۰۹
شعری از مسیحی	۲۹۶	نامه‌ای به جا مانده از جالینوس	۳۱۰
شعری از مولوی	۲۹۷	سخنانی از معصومین علیهم السلام	۳۱۰
شعری از مؤلف، شیخ بهایی	۲۹۸	عقوبت مخفی	۳۱۱
چند پیام رسا	۲۹۸	شعری از ابوسعید ابوالخیر	۳۱۲

فهرست مطالب

۳۲۳ حدیث قلم و دوات	۳۱۲ پرسش فیلسوف و جواب سقراط
۳۲۴ دو نکته‌ی تفسیری	۳۱۲ شش پیام حکیمانه
۳۲۵ دو پند نیکو	۳۱۳ شعری از مولوی
۳۲۶ چند سخن حکیمانه	۳۱۴ چند سخن عبرت‌آموز
۳۲۶ پاسخی جامع از امام صادق علیه السلام	۳۱۵ شعری از ناصر خسرو
۳۲۷ شعری از مؤلف شیخ بهایی رحمته الله	نصیحت‌های عمرو بن عبید به منصور عباسی
۳۲۸ منصور حلاج چگونه کشته شد؟	۳۱۵ سخنان رسول خدا صلی الله علیه و آله
۳۲۸ سخن حق از زبان منافق	۳۱۷ نکته‌ی تفسیری
۳۲۹ چند سخن حکمت‌آمیز	۳۱۷ شعر از روزبهان صوفی
۳۲۹ سخنی پرمعنا	چند سخن حکمت‌آمیز
۳۳۰ نکته تفسیری	دارایی‌های حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۳۳۰ سخنان زاهدانه	نکته تفسیری
۳۳۱ شعر	نامه حضرت یعقوب به حضرت
۳۳۱ شعری از ابوسعید ابوالخیر	یوسف علیه السلام
۳۳۱ خدمت سلطان	دو سخن ماندگار
۳۳۲ دو حدیث قرآنی	زندگینامه‌ی شهرستانی
۳۳۲ چند سخن حکمت‌آمیز	چند نکته پیرامون حضرت ادریس علیه السلام
۳۳۳ دانستی‌هایی درباره قرآن	ظواهر و باطن
۳۳۴ سخنان عالمانه	

قسمتی از خطبه حضرت رسول ﷺ در روز	۳۳۵	شعری از سید محمد جامه‌باف	۳۴۵
غدير	۳۳۴	شعری از مهری	۳۴۶
شعر	۳۳۵	شعری از ابوسعید ابوالخیر	۳۴۶
شعری از مثنوی	۳۳۶	شعری از خان احمد گیلانی	۳۴۶
دو نکته بزرگ	۳۳۸	شعری از فارابی	۳۴۷
شعری از مؤلف، شیخ بهایی	۳۳۸	شعری از جامی	۳۴۷
دو داستان آموزنده	۳۳۸	شعری از مؤلف، شیخ بهایی	۳۴۸
شعری از مثنوی معنوی	۳۳۹	پیام‌های عبرت‌آموز	۳۴۹
شعری از رضی‌الدین غزنوی	۳۴۰	نکته‌ی تفسیری	۳۴۹
چند سخن عارفانه از خواجه عبدالله		حدیثی از رسول خدا ﷺ درباره قیامت	۳۵۰
انصاری	۳۴۱	شعر	۳۵۰
شعری از عطار	۳۴۱	شعری از غزالی	۳۵۱
سرگذشت‌های عبرت‌آموز	۳۴۲	شعری از جامی	۳۵۱
شعری از سعدی	۳۴۳	در هر علمی چه کسی مقدم است؟	۳۵۱
شعری از مثنوی مولوی	۳۴۳	شجاعت امام علی	۳۵۲
شعری از خسرو	۳۴۴	چهار داستان خواندنی	۳۵۳
شعری از ولی دشت بیاضی	۳۴۴	نکته‌ای عبرت‌آموز	۳۵۴
شعری از مولوی	۳۴۵	شعری از امیر خسرو	۳۵۵
سخنانی از حضرت رسول ﷺ	۳۴۵	چند سخن از بزرگان	۳۵۵

فهرست مطالب

شعر ۳۶۷	شعری از سلطان گورکانی ۳۵۶
نام‌های دوازده ماه در جاهلیت ۳۶۷	شعری از محقق طوسی ۳۵۶
شعر ۳۶۸	داستان‌هایی از معاویه ۳۵۶
تعداد کلمات و حروف به کار رفته ۳۶۸	داستانی طنزآمیز ۳۵۷
در قرآن ۳۶۸	ساعات روز نزد عرب‌ها ۳۵۸
داستان پزشک و پادشاه ۳۶۹	داستانی از حجاج ۳۵۸
شعری از سنایی ۳۷۰	دو لطیفه‌ای معنادار ۳۵۹
سخنان رسول اکرم ﷺ ۳۷۰	مناظره میان باز و خروس ۳۵۹
نماز امام زین العابدین علیّه السلام ۳۷۱	انواع آتش ۳۶۰
سخنانی از معصومین علیهم السلام ۳۷۱	صفات مردان و زنان ۳۶۱
شعری از مثنوی مولوی ۳۷۲	شناخت از روی نشانه ۳۶۱
سخنان حکمت‌آمیز ۳۷۲	سخنی قانع‌کننده ۳۶۱
چند روایت از امیرمؤمنان علی علیّه السلام ... ۳۷۳	شعری از سنایی ۳۶۲
شعر ۳۷۳	شعری از نظامی ۳۶۳
نصیحتی از امام علی علیّه السلام ۳۷۵	ناتوانی معاویه از پاسخ ۳۶۳
حدیث عنوان بصری ۳۷۷	شعری از حکیم انوری ۳۶۵
سخنان حکمت‌آمیز ۳۸۱	چرا شب قدر به این نام معروف است؟ ۳۶۶
پاسخ امام علی علیّه السلام در مورد خداوند .. ۳۸۲	داروی درد دل ۳۶۶
زهد امام علی علیّه السلام ۳۸۳	نکاتی از ظالم و مظلوم ۳۶۶

بندگان مخلص	۳۸۴	سخن امام علی علیه السلام به کمیل بن زیاد . ۴۰۲
بافته‌های معیوب	۳۸۴	سخنان عارفان
نکته‌های عرفانی	۳۸۴	شعری از فضل‌الدین کاشی
سفارش امام علی علیه السلام	۳۸۵	شعر
سخنان حکمت‌آمیز	۳۸۷	شعر
سخنانی که از امام علی علیه السلام	۳۸۸	شعری از مؤلف، شیخ بهایی رحمته الله
نکته‌های ظریف	۳۸۹	شعر
داستان کودک و پیرمرد	۳۹۰	شعری از مؤلف، شیخ بهایی رحمته الله
نکته‌های عمیق	۳۹۰	شعر
سخنی کم‌نظیر	۳۹۲	خطبه‌ای از امام علی علیه السلام در
احادیثی پرمحتوا	۳۹۳	نهج‌البلاغه
دو داستان آموزنده از امامان علیهم السلام	۳۹۳	سخنانی حکیمانه
تاریخ وفات بعضی از دانشمندان	۳۹۴	شعر
سخنی الهی	۳۹۶	شعری از جامی
شعری از سنایی	۳۹۶	حقیقت ایمان
شرح حالی از محمد غزالی	۳۹۷	نکته تفسیری
نصیحت رسول خدا صلی الله علیه و آله	۳۹۷	روایتی در مورد آخر الزمان
سخنان گرانبها	۳۹۸	چند پیام سازنده
وقت استجابت دعا	۴۰۲	چند داستان آموزنده

فهرست مطالب

۴۳۵ چند سخن حکیمانه.	۴۱۹ اطلاعاتی درباره تورات.
۴۳۶ شعری از جامی.	۴۲۰ شعری از جامی.
۴۳۸ داستانی از امیرمؤمنان علی علیه السلام .	۴۲۳ استغفار واقعی.
۴۳۹ شعری از نظامی.	۴۲۴ سخنی الهی.
۴۴۰ شعری از مولوی.	۴۲۴ زینت اطاعت.
۴۴۰ شعری از حسن دهلوی.	۴۲۴ چند سخن حکیمانه.
۴۴۱ شعر.	۴۲۵ شعر.
۴۴۱ شعری از نظامی.	۴۲۶ طاووس یمانی و خلیفه.
۴۴۲ شعری از ابن سینا.	نامۀ امیرمؤمنان علی علیه السلام به حارث
۴۴۲ شعری از جامی.	۴۲۷ همدانی.
۴۴۲ شعری از محتشم کاشانی.	۴۲۹ چند نکته اخلاقی.
۴۴۲ داستان‌های عبرت‌آموز.	۴۳۰ شعر.
۴۴۴ شعر.	۴۳۰ شعری از ابوسعید ابوالخیر.
۴۴۵ شعری از نظامی.	۴۳۱ شعری از مولوی.
۴۴۵ شعر.	۴۳۱ علی و عدالت.
۴۴۶ سخنان حکمت‌آمیز.	۴۳۲ سخنانی از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله .
۴۴۸ شعری از نظامی.	۴۳۳ سخنان حکیمانه.
۴۴۹ شعری از حافظ.	۴۳۴ چند داستان آموزنده.
۴۴۹ شعری از مثنوی.	۴۳۵ شعری از مؤلف، شیخ بهایی رحمته الله .

شعری از ضمیری	۴۴۹	شعری از نظامی	۴۶۵
شعری از اهلی	۴۵۰	سخنان حکمت‌آمیز	۴۶۸
شعری از شیخ ادری	۴۵۰	شعری از جامی	۴۷۰
داستان‌های پندآموز	۴۵۰	شعری از حافظ	۴۷۱
شعر	۴۵۱	شعر	۴۷۱
شعر	۴۵۲	شعری از مثنوی	۴۷۲
شعری از جامی	۴۵۲	شعر	۴۷۲
پاسخ جالینوس	۴۵۳	داستان‌های تاریخی	۴۷۲
سخنان حکمت‌آمیز	۴۵۴	شعری از جامی	۴۷۵
شعری از نظامی	۴۵۶	داستان‌های در مورد جن	۴۷۷
شعر	۴۵۶	شعر	۴۷۸
شعری از حافظ	۴۵۶	شعر	۴۷۸
نام مواد غذایی نزد عرب‌ها	۴۵۷	امام علی و خبر از آینده	۴۷۸
تحلیلی بر اساس قرآن	۴۵۷	احادیثی از معصومین علیهم‌السلام	۴۸۰
چند سخن حکیمانه	۴۵۸	شعری از امیر خسرو دهلوی	۴۸۱
مقدمات تفسیر قرآن	۴۶۰	شعری از فکری	۴۸۲
شعری از امیر خسرو	۴۶۰	شعر	۴۸۲
داستان‌های پندآموز	۴۶۱	چند نکته عرفانی	۴۸۲
شعری از جامی	۴۶۴	اسم اعظم الهی	۴۸۳

۵۰۵	داستان‌های عبرت‌آموز	۴۸۴	نماز امام علی علیه السلام
۵۰۸	شعر	۴۸۴	شعری از مثنوی
۵۱۰	سخنان حکیمانه	۴۸۷	سخنانی از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله
۵۱۳	احادیث معصومین علیهم السلام	۴۸۸	شعر
۵۱۶	شعر	۴۸۸	شعری از حافظ
۵۱۷	شعر	۴۹۰	شعری از مثنوی
۵۱۷	شعری از کمال‌الدین اسماعیل	۴۹۰	شعر
۵۱۸	شعری از میرزاقلی	۴۹۰	چند نکته تفسیری
۵۱۸	شعری از اهلی هروی	۴۹۲	شعر
۵۱۸	شعری از اسماعیل میرزا	۴۹۳	شعری از حافظ
۵۱۹	شعری از امیر خسرو دهلوی	۴۹۳	شعری از جسام
۵۲۰	شعر	۴۹۴	شعری از ابوسعید ابوالخیر
۵۲۰	شعری از ضمیری	۴۹۴	شعر
۵۲۰	احادیث معصومین علیهم السلام	۴۹۵	شعری از ابوالحسن خرقانی
۵۲۲	شعری از ابوسعید ابوالخیر	۴۹۵	داستان‌های عبرت‌آموز
۵۲۳	شعری از آذری	۴۹۸	شعری از عبید زاکانی
۵۲۴	شعری از امیر مغیث نحوی	۴۹۹	شعری از شیخ آذری
۵۲۴	شعری از اسماعیل	۵۰۰	سال‌های خلافت عباسیان
۵۲۵	شعری از لاهیجی	۵۰۲	نکته‌های عرفانی

حوادثی که در تاریخ رخ داده است ۵۲۵	شعری از مولوی ۵۴۶
شعر ۵۲۷	خلفای بنی امیه ۵۴۶
شعری از محتشم ۵۲۸	عمر بعضی از پیامبران ۵۴۷
شعر ۵۲۸	شاهان اسماعیلی ۵۴۸
شعری از اهل شیرازی ۵۲۹	نام بعضی از حیوانات ۵۵۰
شعری از آذری ۵۲۹	پادشاهان مغول ۵۵۱
داستان‌های تاریخی ۵۳۰	شعر ۵۵۲
شعری از نظامی ۵۳۲	شعر ۵۵۲
شعری از مولانا نظامی ۵۳۳	شعر ۵۵۳
شعر ۵۳۴	شعر ۵۵۳
با اشعار نظامی ۵۳۴	شعر ۵۵۳
خطبه‌ای از نهج البلاغه ۵۳۹	شعر ۵۵۳
نکته تفسیری ۵۴۳	وصیت‌های افلاطون ۵۵۴
نشانه‌ی ستارگان ۵۴۴	سخنان امام علی علیه السلام در نهج البلاغه ۵۵۶
شعر ۵۴۴	اشعاری از سعدی ۵۵۸
شعر ۵۴۴	مراحل توحید ۵۶۰
شعری از سعدی ۵۴۵	اشعاری از نظامی ۵۶۰
شعری از عطار ۵۴۵	شعری از نظامی ۵۶۲
شعر ۵۴۶	داستان‌های پرنکته ۵۶۳

فهرست مطالب

اشعاری از سعدی ۵۶۶	شعری از نظامی ۵۹۴
شناخت از روی ظاهر ۵۶۹	شعری از شیخ احمد غزالی ۵۹۵
چند شعر تک بیتی ۵۷۰	شعر ۵۹۵
اشعاری از مثنوی ۵۷۱	شعری از جامی ۵۹۵
خطبه‌ای از نهج البلاغه ۵۷۴	شعری از مثنوی ۵۹۶
اشعار تک بیتی ۵۷۶	شعر ۵۹۶
اشعاری از حافظ ۵۷۷	شعری از محتشم ۵۹۶
خطبه امام علی علیه السلام در مورد اوصاف	سخنی از امام علی علیه السلام به دانشمند
نیکوکاران ۵۸۰	یهودی ۵۹۷
اشعاری از سعدی ۵۸۵	شعری از ختام ۵۹۷
مناجاتی از خواجه عبدالله انصاری ۵۸۶	شعری از امیر خسرو دهلوی ۵۹۸
سخنان حکمت‌آمیز ۵۸۷	شعری از جامی ۵۹۸
اشعار پراکنده ۵۹۰	شعری از میرسید محمد جامد
شعر ۵۹۲	باف هروی ۵۹۹
شعری از خواجه عصمت بخارایی ۵۹۲	شعری از حافظ ۵۹۹
شعری از خواجه حسین ثنایی ۵۹۲	دعای امام سجاد علیه السلام در دل شب ۵۹۹
شعری از کمال‌الدین اسماعیل ۵۹۳	نکته‌های آگاهی دهنده ۶۰۰
شعر ۵۹۴	اشعاری از عطار ۶۰۳
انواع عقل ۵۹۴	سخنی از چند بزرگ ۶۰۶

❖ مختصری از زندگینامه‌ی شیخ بهایی رحمته‌الله ❖

سخن از مردی است که علم را با حلم آمیخت، از شخصیتی که دانست و عمل کرد، اخلاص داشت و کوشش نمود و به هدف رسید و خاشعانه خدمت کرد. / برای این که بتوان بهتر به ابعاد شخصیتی این اندیشمند بزرگ جهان اسلام دست پیدا کنیم، خوب است که در طول چند بحث به طور مستقل، مباحثی را طرح نماییم:

۱- نسب خانوادگی

نام و شجره‌نامه‌ی شیخ بهایی رحمته‌الله که به (حارث همدانی) یکی از یاران باوفای امیرمؤمنان علی علیه‌السلام می‌رسد، عبارت است از: بهاء‌الدین محمد بن عزالدین حسین بن عبدالصمد بن شمس‌للدین محمد بن حسن بن محمد بن صالح حارث همدانی عاملی.

ایشان در سال ۹۵۳ هـ در بعلبک واقع در لبنان می‌رسد و از آن جا که منطقه (بعلبک) شیعه‌نشین و پیرو اهل بیت رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم بودند، ایشان نیز در خانواده‌ای شیعی متولد شدند.

۱. اشاره به کلام امام علی علیه‌السلام در نهج‌البلاغه که یکی از صفات نیکوکاران را این گونه معرفی می‌کند و می‌فرماید: «نیکوکاران و متقین کسانی هستند که علم را با حلم مخلوط کردند.» نهج‌البلاغه، خطبة ۱۹۲.

البته به دلیل شرایط نامناسب سیاسی در منطقه بعلبک، به دلیل فشارهای حکومت وقت بر شیعیان، آن منطقه را رها کرده و به سوی ایران و قسمت قزوین رهسپار شدند.

۲- جایگاه شیخ بهایی رحمته الله علیه در میان شاهان صفوی

از آن جا که شاهان صفوی، شیعه مذهب بودند و قصد ترویج مکتب اهل بیت علیهم السلام را داشتند، به دانشمندان شیعی، اهمیت می دادند. علتی که سبب شد، شیخ بهایی رحمته الله علیه با پادشاهان صفوی همنشین باشد، در نظر گرفتن مصلحت عمومی بود، یعنی ارتباط با شاهان سبب می شد، مردم شیعی، در آرامش و عدالت زندگی کنند و این خود نوعی خدمت بزرگ به حساب می آید. البته پادشاهان صفوی برای نشر علوم اهل بیت علیهم السلام نیز، با توجه به امکاناتی که داشتند، مفید بودند و شیخ بهایی رحمته الله علیه، چند کتاب خود را به درخواست پادشاهان نوشته است، مانند: جامع عباسی، حبل المتین و... که علمی فقهی و حدیثی به شمار می رفتند.

۳- آثار هنری بر جای مانده از شیخ بهایی رحمته الله علیه

شیخ بهایی رحمته الله علیه علاوه بر این که شخصیتی علمی و دینی به شمار می رفت، آثار فراوان و زیبایی هنری در زمینه ساختمانی و نماهای دیگر دارد که همه آن ها معروف و باعث تعجب انسان می شود.

در این جا خوب است که به چند مورد از آن اشاره کنیم:

الف - منارجنبان اصفهان

ب - حمام شیخ بهایی

ج - مسجد امام

د - سنگی که اوقات شرعی را نشان می‌دهد.

۴- شاگردان معروف شیخ بهایی رحمته‌الله

علاوه بر این که شیخ بهایی رحمته‌الله شخصیت ممتازی بود، شاگردان بزرگی را نیز تربیت کرده است که می‌توان به چند نفر از بزرگان اشاره کرد:

الف - محمد صالح مازندرانی

ب - مجلسی اول (محمد تقی مجلسی)

ج - ملا صدرا

د - فیض کاشانی

۵- آثار تألیفی شیخ بهایی رحمته‌الله

شیخ بهایی رحمته‌الله آثار فراوانی در زمینه‌های مختلف دارد و اگر چه تعدادی از آن‌ها در دسترس نیست، اما همین موارد موجود، نقش کلیدی و سازنده‌ای در پیشرفت علم و دانش شده است.

در این جا به چند کتاب اشاره می‌کنیم:

- کشکول شیخ بهایی رحمته‌الله

- جبل‌المتین

- اربعین

- مفتاح‌الفلاح

- زبدة‌الاصول

- شرح دعای صباح

مختصری از زندگینامه‌ی شیخ بهایی

- الفوائد الرجالیة

- اسرار البلاغة

- فوائد الصمدیة

- المخلاة

- شرح (مَنْ لَا يَحْضُرُ الْفَقِيه)

- دیوان اشعار (فارسی و عربی)

- مصباح العابدین

- حاشیه بر صحیفه سجادیه

و بالاخره شیخ بهایی رحمه الله در سال ۱۰۳۱ هـ در سن ۷۸ سالگی از دنیا رفت و در
حرم مطهر امام رضا علیه السلام در مشهد مقدس به خاک سپرده شد.

❖ مقدمه مترجم ❖

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام علي خير خلقه محمد و آله
(صلوات الله عليهم اجمعين)

الگوها و نمونه‌های زیادی برای پیشرفت و توسعه معنوی انسان‌ها وجود دارد،
که هر کدام از آن‌ها نشان از تنظیم بر اساس نیاز طبیعی بشر دارند و مدال ایمان و
تقوی به سینه کسی چسبانده می‌شود که بهتر بتواند از این نمونه‌ها در زندگی
عملی خود بروز و ظهور دهد.

ویژگی چنین الگویی این است که راه‌های متعددی برای رسیدن به هدف
متعالی ارائه می‌کند و جایگاه انسان را حساس، مفید، مؤثر، زیبا و دارای کمالات
معرفی می‌نماید و استفاده کردن از فرصت‌ها را، روشی مناسب برای بهره‌مندی از
آن راه‌ها می‌داند.

این الگو و نمونه می‌تواند یک فرد، یا یک جامعه، یا یک گروه، یا یک فرهنگ
و یا یک کتاب باشد.

حال که سخن از کتاب شد، می‌توان این چنین نتیجه گرفت که کتاب‌هایی
وجود دارند که جامع هستند یعنی نمونه‌ها و راه‌های متعددی برای حرکت به
سمت معنویت ارائه می‌دهند و از هر جا و مکانی برای استفاده کردن از نکات آن‌ها
بهره می‌برد.

این کتاب‌ها، توسط افراد جامع و عالم نوشته می‌شود، همان کسانی که در تمام علوم دستی داشتند و مسلط به آن‌ها بودند و از همه مهم‌تر افرادی مؤمن و متقی هستند و به همین دلیل، سخنان جامع آنان، مفید و مؤثر می‌باشد.

به عبارت دیگر وقتی چنین کتاب‌هایی مطالعه می‌شود، مثل این است که در محضر آن عالم وارسته نشسته‌ایم و سؤالات خود را از تمام مباحث دینی می‌پرسیم و یا مثل این است که در جلسه سخنرانی ایشان شرکت داشته‌ایم.

کتاب حاضر که ترجمه روان و جامع کتاب (کشکول) اثر شیخ بهایی رحمته الله است، در زمره چنین کتاب‌هایی می‌باشد که اینجانب سعی کرده‌ام - مثل ترجمه کتب دیگر - روان باشد و امیدوارم خداوند متعال به همه ما توفیق پیروی از دستورات قرآن و تعلیم اسلامی را عنایت بفرماید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

فروردین ماه ۱۳۸۸

علی اکبر میرزایی

www.keap.ir